

DIEVČA

DANYA
KUKAFKA

**V
SNEHU**

ŽIADNA SMRŤ
NIE JE NEVINNÁ

Ljndeni

Dievča v snehu

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.albatrosmedia.sk

Ljndeni

Danya Kukafka

Dievča v snehu – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2018

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS MEDIA a.s.

**DIEVČA
V
SNEHU**

DIEVČA

**DANYA
KUKAFKA**

V

SNEHU

Ljdeni

**PRELOŽILA
ALENA REDLINGEROVÁ**

Copyright © 2017 by Danya Kukafka

All rights reserved

Translation © Alena Redlingerová, 2018

Cover design © marchello74 (Shutterstock), © Abdiel Ibarra (Unsplash)

ISBN v tlačenej verzii 978-80-566-0624-7

ISBN e-knihy 978-80-566-0699-5 (1. zverejnenie, 2018)

Doris Kukafkovej

Prvý deň

STREDA
16. FEBRUÁRA 2005

Cameron

Keď Cameronovi povedali, že Lucinda Hayesová je mŕtva, myslel na jej lopatky, čo rámovali nahú chrbticu ako pár nehybných pľúc.

Zvolali školské zhromaždenie.

Učítelia postávali pri zadnej stene telocvične, pozerali na hodinky, naťahovali krky. Cameron sedel vedľa Ronnieho v hornom rohu tribúny. Ohrýzal si nechty a sledoval, ako sa ostatní mrvia na svojich miestach. Kožtička okolo nechta na malíčku ľavej ruky, už aj tak dosť popraskaná a vysušená, začala krváčať.

„Nevieš, prečo sme tu?“ spýtal sa Ronnie. Ráno si nikdy nečistil zuby. Okolo kútikov úst mal vyrážky s plnými bielymi hlavičkami. Cameron sa odtiahol.

Riaditeľ Barnes stál pri rečníckom pulte na stredovej čiare a naprával si sako. Prváci robili bubliny zo žuvačiek, smiali sa v malých skupinkách, nadhadzovali batohy na chrbtoch, vŕzgali podrážkami farebných tenisiek po dlážke.

„Počujete ma všetci?“ spýtal sa riaditeľ, držiac sa oboma rukami rečníckeho pultu. Utriel si rukávom pot z čela a pevne zažmúril oči.

„Jeffersonovu strednú postihla tragédia,“ spustil. „Včera v noci sme boli nútení rozlúčiť sa s jednou z našich najnadanejších študentiek. S lútosťou vám musím oznámiť, že zomrela vaša spolužiačka Lucinda Hayesová.“

Mikrofón zvrieskol, zapraskal.

Práve tú chvíľu si Cameron v nasledujúcich dňoch vybavoval ako moment, keď stratil Lucindu. Bzučanie stropných žiariviek rytmicky dotváralo šepot, ktorý sa ozýval zo všetkých strán. Keby sa tá chvíľa premenila na pieseň, pomyslel si Cameron, bola by veľmi tichá – jedna z tých, čo ťa utopí vo vlastnej hrudi. Úchvatná a nežná. Klesala, trieštila sa, Cameron cítil iba váhu jej melódie, bola to zdrvivúca a zároveň krehká pieseň.

„Doriti,“ zašepkal Ronnie. Pieseň rástla a rástla a rástla, plynulý prúd.

Cameronovi trvalo ešte šesť sekúnd, kým si všimol, že nikto nemá tvár.

Naklonil sa cez zábradlie na okraji tribúny a vyvracal sa.

Včera v noci:

Mandľové oči zahľadené na trávnik. Ružová dľaň na okne Lucindinej izby. Nad hlavou oblaky, blížili sa rýchlo, na polnočný semiš sa stlala sivá hmla.

„Zdravotníčka vravela, že si vracal,“ povedala mama, keď poňho prišla neskôr popoludní. Cameron šúchal nohami po koberčeku na dlážke minivanu, zhŕňal rozlámané keksy a omrvinky do malých kopčekov. Mama sa napila kávy z cestovného hrnčeka.

Keď opadla prvá vlna šoku, všetci sa zhromaždili pred telocvičňou a špekulovali. Bejzbalisti tvrdili, že bola znásilnená. Lúzerky tvrdili,

že sa zabila sama. Ronnie s nimi súhlasil. *Mohla to byť samovražda, nemyslíš? Večne si čosi písala do denníka. Stavím sa, že nechala list. Dokelu, človeče, ogrcal si mi topánku.*

„Cameron,“ skúsila mama znova, o tri ulice ďalej. Použila svoj súcitný hlas. Cameron ho neznášal – vyvieral jej z hrdla v sladkastých pramienkoch. Nerád si predstavoval svoj smútok v nej. Mama si ho nezaslúžila.

„Viem, je to ťažké. Také veci by sa v tvojom veku nemali stávať – najmä nie dievčatám ako Lucinda.“

„Prestaň, mama.“

Cameron sa oprel čelom o zamrznuté okno. Ktovie, či je odtlačok čela to isté ako odtlačok prsta, napadlo mu. Asi sa podľa neho nedá zistiť totožnosť, lebo ľudské čelá nie sú až také rozdielne, ak sa na odtlačok nepozeráte mikroskopom, a kto už si na to urobí čas?

Zaujímalo ho, aké to je, pobožkať niekoho cez sklo. Cameron raz videl film o chlapíkovi, ktorý pobožkal manželku cez sklo vo väzenskej návštevnjej miestnosti, a rozmýšľal, či sa ten muž cítil ako pri skutočnom bozku. Pri bozkávaní ide skôr o úmysel ako o samotný akt, vravel si, nezáleží na tom, či sliny skončia na skle alebo sa zmiešajú s inými slinami.

Keďže myslel na pery, myslel na Lucindu Hayesovú a nenávidel sa za to, lebo Lucinda Hayesová bola mŕtva.

Len čo prišli domov, mama ho posadila na gauč. Zapla televízor. *Prideš na iné myšlienky.* Preliala kuraciu polievku s rezancami z plechovky do misky, hukot mikrovlnky prehlušil hlas, čo čítal správy.

„Dnes ráno sa v severnom Colorade stala tragédia, na ihrisku základnej školy našli telo pätnásťročného dievčata. Obet identifikovali ako Lucindu Hayesovú, študentku prvého ročníka na Jeffersonovej strednej. Zamestnanec školy, ktorý telo objavil, hrozný nález nekomentoval. Vyšetrovanie pokračuje pod vedením poručíka Timothyho Gonzalesa z broomsvillského policajného oddelenia. Polícia prosí občanov, aby ohlásili akékoľvek podozrivé správanie.“

V rohu obrazovky sa usmievala Lucindina fotka z ôsmej triedy s plochou, rozpixelovanou tvárou. Cameronovi vypadol diaľkový ovládač z ruky na konferenčný stolík – kryt sa uvoľnil, tri batérie AAA sa hlučne kotúľali po doske, až dopadli na koberec.

„Cameron?“ zavolala z kuchyne mama.

Poznal park pri základnej škole na konci slepej ulice, v polovici cesty medzi ich a Lucindiným domom.

Odtackal sa po chodbe do svojej izby, aby unikol z maminho dosahu. Ani si nezasvietil – strhol plachtu z postele, zo skrýše pod matracom vytiahol skicár, uhly a plastickú gumu.

Vytrhával zo skicára stranu za stranou a rozložil ich do kruhu na dlážke. Chvilku trvalo, kým oči privykli tme, potom bola všade okolo neho Lucinda Hayesová.

Na väčšine kresieb vyzerala šťastná. Na väčšine kresieb svietilo slnko, jednu stranu tváre mala svetlejšiu ako druhú. Lavú, zakaždým lavú. Na väčšine kresieb sa zoširoka usmievala – nie ako na fotke z ročenky, tam ju fotograf zachytil, skôr než sa stala sama sebou.

Nebolo ťažké nakresliť Lucindinu tvár spamäti. Výrazné, žiarivé líčne kosti. Drobné ryhy okolo úst jej dodávali výraz nesilenej spokojnosti. Mihalnice mala husté a vykrútené, a aj keď jej Cameron zmenil tvar očí alebo ich zasadil príliš hlboko pod líniu obočia, každý hneď vedel, že je to Lucinda. Na väčšine kresieb mala otvorené smejúce sa ústa, takže bolo vidieť medzierku medzi dvoma prednými zubami. Cameron miloval tú medzierku. Vyzliekala Lucindu zo šiat.

Cameron sa uprene zahľadel na svoje kolená. Nevládal sa ďalej pozerať na Lucindu, chýbalo mu to najdôležitejšie. Ako pri behu vyhadzovala nohy, po toľkých rokoch baletu. Ako sa jej vpredu skučerali vlasy, keď šla v horúčave zo školy domov. Ako doma sedávala pri kuchynskom stole, počúvala hudbu z lesklého ružového prehrávača MP3 a bubnovala po mramorovej doske nechtami nalakovanými na bielo. Vždy si predstavoval, že počúva oldies, zdalo sa mu, že sa k nej hodia. Starý rokenrol *Little Bitty Pretty One*. Cameronovi chýbal

spôsob, ktorým v triede žmúрила na tabuľu, záhyby v kútikoch očí ako plastové žalúzie, ktoré otvárala, aby pustila dnu slnko.

Nedokázal sa pozerat' na Lucindu, lebo bola mŕtva a jemu zostali iba zbytočnosti – rozmazaná uhľová dúhovka. Príliš tenký, narýchlo nakreslený malíček.

„Božemôj, Cam,“ zašepkala mama od dverí. „Božemôj.“

Rukami sa opierala o rám dverí, akoby mala čochvíľa odpadnúť, a zízala na kruh kresieb. Mala na sebe ružový pásikavý sveter, falošný a smutný, Cameron ju túžil objat', aby už nevyzerala tak staro. Mamine ruky zvierajúce rám dverí mu pripomenuli časy, keď bol malý a mama baletila v pivnici. Namiesto tyče používala špinavú podokenu a Mozartovu hudbu si púšťala z kazetového magnetofónu. *A raz a dva a tri a štyri. Jeté, jeté, pas de bourrée*, šepkala si. Cameron ju pozoroval spoza zábradlia na schodoch do pivnice. Nikdy nenarovnala starý chrbát, nikdy nevystrela staré chodidlá, vyzerala ako vták s polámanými kosťami. Bývalo mu smutno, keď tancovala, taká krehká, plná citov, šťastná aj rozpadnutá na kúsky. Vždy si myslel, že mama je sama sebou, len keď tancuje.

Cameron chcel povedať, že je mu to všetko ľúto. No nemohol, keď videl, ako mama zhrozene hľadí na jeho zbierku kresieb Lucindy.

Znova si položil hlavu na kolená a nechal ju tam, až kým nemal istotu, že mama odišla.

Na čo Cameron nemohol myslieť:

1. Na zbraň kalibru .22 v zamknutej schránke pod maminou posteľou.

Gándhího zastrelili Berettou M1934 – tri guľky do hrude. Lincoln schytil guľku z pištole kalibru .44. Martina Luthera Kinga zabil výstrel z poľovníckej pušky kalibru .30-06 a Johna

Lennona zavraždili pištoľou kalibru .38. Jediná slávna osobnosť, na ktorú strieľali zo zbrane kalibru .22 pri neúspešnom pokuse o atentát, bol Ronald Reagan. Cameronovi odľahlo, lebo keby on alebo mama z tej zbrane vystrelili, šanca, že by niekoho zabili, bola oveľa menšia, než keby mama mala, povedzme, deväťmili-metrovú.

2. Na doktora MacDougalla.

Doktor Duncan MacDougall v roku 1907 tvrdil, že ľudská duša váži dvadsaťjeden gramov. Cameron o tom čítal pred niekoľkými rokmi, keď zomrela stará mama Mary. Vypočítal si, kde vtedy bol: v kuchyni, umýval tanier so zvyškami zaschnutých makarónov. V jednej chvíli bolo na zemi fungujúce telo a odrazu nebolo – netreba ho odrátať? Po smrti starej mamy Mary váži-la Zem o dvadsaťjeden gramov menej a Cameron umýval tanier. Nič sa nezdalo ľahšie.

Cameron sa snažil vypočítať, kde presne bol včera v noci, keď Lucinda zomrela na ihrisku. Nemal ani potuchy; ako keď sa človek pokúša rozpomenúť, čo mal na raňajky, a hoci hľadá pravdu, v skutočnosti ju len zatláča hlbšie – mohli to byť lievance alebo pizza alebo hoci aj jedlo s piatimi chodmi – myslí na to tak usilovne, že už nič nevie.

3. Na Kolkol. Tam je teraz Lucinda, stojí pred modrými dverami a čuduje sa, na akom pokojnom mieste sa ocitla.

4. Na pásiky priesvitných chlčpkov na Lucindiných lýtkach, čo vynechala pri holení.

Predtým ako poňho popoludní prišla mama, Cameron a Ronnie kráčali po chodbe na hodinu histórie. Ronnie mal na sebe to isté už od minulého štvrtka: tmavozelené tepláky, biele tričko so žltými škvrnami pod pazuchami, priveľkú čiernu lyžiarsku bundu s rozopnutým

zipsom. Trčala mu z nej hlava, kartónová škatuľa balansujúca na krku tenkom ako ceruzka číslo 2.

„Človeče,“ ozval sa Ronnie. „To vyzerá vážne.“

Na konci chodby sa motali policajti. Z diaľky vyzerali ako mravce.

Cameron mal pred mesiacom pätnásť, ale nemohol ísť na vodičský kurz. Nikdy sa nenaučí šoférovať. Nechcel, aby ho niektorý z policajtov odtiahol nabok a nútil ho pozrieť sa mu do očí. *Hej, povedal by, nie si ty syn Leeho Whitleyho?*

Lenže Cameron sa na otca podobal. Obaja boli šlachovití, pri chôdzi hompálali dlhými rukami. Mali rovnaké svetlohnedé vlasy. (Cameron si ich nechal narásť, lebo ocko mal vlasy ostrihané na ježka.) Špicatý nos, bledá pleť, orieškovohnedé oči. Úzke plecia – Cameron ich skrýval pod vrecovitými mikinami s kapučnou. Kolená smerujúce dovnútra v tvare V. Chodidlá obrátené špičkami k sebe.

Ludia hovorievali, že Cameron a ocko majú rovnaký smiech, ale Cameron na to nerád spomínal.

Ronnie cestou do triedy nezatvoril ústa, Cameron si ho nevšímal. Ronnie Weinberg bol jeho najlepší a jediný kamarát, ani jeden z nich totiž nevedel, čo povedať a najmä kedy. Ronnie bol otravný, Cameron tichý, nikto sa s nimi nerozprával.

Lucindina najlepšia kamarátka Beth DeCasiová už dávno vyhlásila, že Ronnie smrdí a Cameron je divný. Ludia jej zvyčajne verili. Beth raz povedala jeho obľúbenému učiteľovi pánu O., že Cameron je presne ten typ chalana, ktorý pokojne prinesie do školy zbraň. Nielenže z toho boli problémy – rozhovory s psychológom, mame volali zo školy, učitelia mali mimoriadnu poradu –, ale Camerona štyri mesiace prenasledovala rovnaká nočná mora. Snívalo sa mu, že prišiel do školy so zbraňou a všetkých postrielal, aj keď nechcel. To však nebolo najhoršie. V tom sne musel prežiť zvyšok života s vedomím, že rodiny obetí stále smútia za svojimi deťmi. Mama mala vtedy veľa stretnutí s výchovným poradcom, zakaždým prišla domov rozčúlená a nahnevaná. *Nepodložené a neprofesionálne*, vravela. Uvarila Cameronovi čaj

a ubezpečila ho, že by také čosi nikdy neurobil a okrem toho, dodala, je fyzicky nemožné náhodne vystrieľať školu plnú ľudí.

Cameron na to ešte občas myslel. Niežeby chcel niekoho zastreliť, len mal pocit, akoby mu v žilách koloval jed.

Teraz šla Beth DeCasiová pred ním, zavesená do Kaylee Walkerovej a Any Sanchezovej. Bola vo fialovom, v Lucindinej obľúbenej farbe. Cameron si spomenul na Lucindin denník vo fialovom semišovom obale s bielou gumičkou, aby sa neotváral. Dievčatá plakali, plecica nahrbené, v rukách žmolili papierové vreckovky.

Lucinda zvyčajne odchádzala z domu medzi 7.07 a 7.18. Jej otec občas nešiel do svojej právnickej firmy a vtedy ju brával na raňajky do Zlatého vajca, nestávalo sa to často, ani nie raz za mesiac, ale Cameron vždy rátal aj s takou možnosťou. Teraz mu napadlo, keď Lucindine priateľky plakali pred vitrínami s vystavenými trofejami, že toto ráno bolo iné, hoci o tom nevedel – Lucinda nešla po ulici pred ním ani za ním. Nevyčistila si zuby nad umývadlom v kúpeľni, nezjedla croissant, nenakričala na mamu, neobliekla si žltú páperovú bundu.

Cameron úprimne ľutoval Beth, Kaylee a Anu, aj keď si nemyslel, že niekto má právo byť smutnejší ako ostatní. Zomrelo dievča, krásne dievča, bola to tragédia. Okrem toho, niektoré druhy lásky sú tichšie ako iné.

„Určite ju zabil nejaký chorý hajzel,“ povedal Ronnie, keď si sadali v triede. „Možno ju zaškrtil alebo čo. Všetci hovoria o jej bývalom frajerovi, o tom futbalistovi Zapovi. Hnusák jeden, asi to má rád drsné.“ Naznačil škrtenie.

Slečna Evansová pustila film o storočnej vojne a zhasla.

Cameron sa bál tmy. Nútila ho rozmýšľať aj nerozmýšľať. Raz si predstavil možnosti spojené s absolútnou tmou a boli to samé horory: mŕtvica v spánku s následným ochrnutím. Inokedy bol námešachný, šiel do kuchyne a otvoril zásuvku s nožmi na steaky. Všetelijaké hrozné veci, akými si telo dokáže samo ublížiť. Krúžil okolo svojho

úbohého mozgu, až kým sa neunavil a nezaspal, alebo vytlačil sieťku proti hmyzu z okna a ušiel von. Ani jedno veľmi nepomáhalo.

„Prepáčte,“ ozval sa vo dverách drsný hlas. Cameronovi pripomenul otca. Cítil z neho tabak, kávu, hrdzavé reťaze. „Smieme sa porozprávať s vaším študentom?“

„Samozrejme,“ odpovedala slečna Evansová.

„Cameron Whitley!“ Policajtovu postavu rámovalo svetlo žiariviek z chodby. „Pôjdeš s nami.“

Jade

Mám teóriu: šok sa predstiera ľahšie ako smútok. Šok je jednoduchšia emócia než smútok – podľa mňa ide o zveličenú verziu prekvapenia.

„Už poznáme podrobnosti,“ povie zástupca riaditeľa. Zatlieska a prejde k veci. „Obetou bola študentka prvého ročníka z našej školy Lucinda Hayesová. Prváci sú zhromaždení v telocvični, kde im pán riaditeľ oznamuje smutnú správu. Smútočná bohoslužba sa koná v piatok. Školský psychológ je vám k dispozícii v prednej kancelárii. Všetkým odporúčame, aby boli v strehu.“

Vypochoďuje z triedy, počuť šuchot jeho nohavíc.

Držím si koreň nosa. Vyzerám hlúpo, ale nie som sama. Polovica triedy sa tvári smutne – trápne smutne – a druhá polovica sa takmer teší z dramatickej situácie.

Predstavujem si, ako asi vyzerá šokovaný Zap, ale nemám odvahu obzrieť sa.

Zap má svojský spôsob sedenia. Opiera sa dozadu, kolená široko od seba, nohy a ruky si robia, čo chcú. Nie je to arogancia ani lenivosť. Je to zámer. Pohodlie. Zap sa oprie dozadu a jeho telo obsadí celý priestor, akoby stoličke prikázal, aby sa pod ním poskladala, a tá poslúchla.

Dnes sedí pod oknom v rozbitej lavici pre ľavákov, tri rady za mnou. Má na sebe červené tričko a menčestrové nohavice s dierami na kolienách. Sú mu krátke, za poslednú zimu ho vytiahlo o dvanásť centi-

metro. Sklá okuliarov má ešte zahmlené z toho, ako šiel cez Willow Square v treskúcej februárovej zime.

To všetko viem aj bez pozerania.

Zvyšok si môžem iba predstavovať – ako naňho dolieha šok z Lucindy Hayesovej. Najprv opatrne, nesedí mu, je príliš voľný. Ale časom ho zaplaví. Šok mu prejde z pliec cez krk na materské znamienko na druhom rebre vľavo. Odtiaľ sa rozšíri na miesta, kam nedovidím.

Šok je len smútok, čo neprenikne do útrobov.

Už viem, že Lucinda Hayesová je mŕtva.

Dozviem sa to ráno pred školou pri štrúdlí bez polevy. Mama vyhadzuje vrecúška s polevou, aby sme nepribrali, takže máme pred sebou hnedé záviný s tmavými ryhami od mriežky v rúre.

„Sadnite si, dievčatá,“ povie mama. Odklepne popol z cigarety do kuchynského drezu. Zasyčí to. Vrásky na maminej tvári ráno pripomínajú hlboké kaňony.

Amy príde k stolu a zavesí si obrovskú tašku na moju stoličku. Nedávno sa rozhodla, že batohy sú iba pre deti, nie pre siedmakov, a tak teraz vláči hnedú koženkovú tašku. Učebnicu matiky má takú ťažkú, že pri chôdzi kríva.

„Ide o Lucindu,“ začne mama. „Je mi to ľúto, zlatko. Lucinda... zomrela.“ Mama súcítne vzdychne (takto zvyčajne vzdychá iba v súvislosti s poštárom alebo s Aminým spolužiakom, ktorému sa vrátila rakovina).

Amy sa roztrasie spodná pera. Nasleduje prudký, chrapľavý vzlyk. Dramaticky vstane, cúva k zasúvacím dverám, položí na sklo ruky s naružovo nalakovanými nechtami a prisaje sa naň ako medúza.

Mama zahasí cigaretu na špinavom papierovom tanieri od pizze a čupne si vedľa Amy, ktorá sa zvezie na dlážku. Mama ju hladká po vlasoch a nenápadne rozpletá zauzlené chumáče.

„Je mi to veľmi ľúto, zlatko. Dnes vám to v škole oznámia.“

Mama ľutuje Amy. Mňa nie. Nikdy som neplakala tak zúfalo a priškrtene. Nepokúšam sa byť odvážna ani stoická, len som nikdy nikoho nemala dosť rada. Mama to vie. Zazerá na mňa, Amy má hlavu stále položenú v ohybe jej lakťa. Amy tečú z nosa sople na maminu pehavú ruku.

„Ježiši, Jade,“ povie a pozerá sa mi na holé brucho, čo vytŕča spod trička Crucibles, na ňom mám vojenskú bundu. „Choď si obliecť poriadne tričko. Dnes ideš do školy so sestrou.“

Opieram sa o kuchynský pult, lakte mám položené na starom telefónnom zozname.

City by nemali mať mená. Nevie, prečo sa o nich tolko hovorí, veď city nikdy nie sú to, čo by mali byť. Môžete o mne povedať, že som povznesená, vinná alebo znechutená sama sebou. Alebo všetko naraz. Amy vzlyká, ale ja cítim iba neznámu ľahkosť, ako keby mi niekto odsal váhu z nôh, vyhnal hrozné myšlienky z hlavy, otupil ostrie, čo ma bodá do rebier. Nevie.

Je to veľmi pokojné.

„Si vôbec človek?“ spýta sa Amy.

Madisonova základná škola je obdĺžnik v dialke.

„Mimozemšťan,“ odpoviem. „Prekvapenie!“

„Veď ani nie si smutná.“

„Som.“

„Nie si. Mama vraví, že máš vážny problém s empatiou, sebaovládáním a sklonom k smútku.“

„Skôr k sadizmu.“

„Lucinda je mŕtva, a tebe je to jedno.“

Amy nadhodí tašku a kabát s leopardím vzorom sa jej vpredu otvoria. Amy nosí podprsenku 70 AA a bez ohľadu na to, ako sa práve cíti,

je celkom pekná. Vďačí za to šťastnej kombinácii ryšavých vlasov a líc posiatych pehami ako zrnkami piesku.

„Je to nahovno, Jade,“ povie. Pred slovom „nahovno“ trochu zaváha. „Poznáme ju celý život, teraz je mŕtva, a ty ani nepredstieraš, že si smutná.“

Vopchám špičku jazyka do strieborného krúžku, čo mám na pere. Robievam to vždy keď chcem, aby niekto zmlkol. Funguje to.

Amy ma predbehne, dupoce, objíma sa oboma rukami, plecía sa jej otriasajú, ako v sebe dusí plač. Kráľovná drámy. S Lucindou si nikdy neboli blízke, iba s jej mladšou sestrou Lex. Keď sme boli malé, mama nás nútila, aby sme sa spolu hrali – Lex a Amy sa celé hodiny hrali na princezné v pivnici Hayesovcov, zatiaľ čo my s Lucindou sme trápne posedávali, až kým nás nevyzdvihla mama. Lucinda plietla náramky priateľstva, ja som čítala komiksy, jedna druhú sme ignorovali, kým sa naše sestry hrali. Lex a Amy bývali nerozlučné, ale teraz sa stretávajú, len keď to zariadi mama.

Ktovie, čo by Amy cítila, keby som zomrela. Možno by spávala v mojej posteli. Možno by si z mojich starých tričiek ušila deku a ukazovala ju svojim deťom, keď budú mať šesťnásť. Možno by jej odľahlo. Zrazu si uvedomím tie tri metre, čo nás delia, štyri diely chodníka. Takmer utekám, aby som ju dobehla. No rovnako nečakane ako tá túžba prišla, tak aj odišla, zostala iba mierna nehmatateľná nenávisť.

**ČO CHCETE POVEDAŤ, ALE NEMÔŽETE,
LEBO BY STE VYZERALI HLÚPO
Scenáár: Jade Dixonová-Burnsová**

**EXT. PRÍJAZDOVÁ CESTA K DOMU, BROOMSVILLE, COLORADO –
SKORO RÁNO**

CELLY (17, zhrbená, vlasy zafarbené načierno), a SESTRA (13, jej presný opak) idú do školy. Celly si hmká veselú rytmickú melódiu.

SESTRA

Si vôbec človek?

CELLY

Mimozemšťan, prekvapenie!

SESTRA

Veď ani nie si smutná.

CELLY

Nie som.

SESTRA

To je čudné.

CELLY

Ako môžeš tvrdiť, že si smutná? Skoro si ju nepoznala.

SESTRA

Komu na tom záleží? Nejde o súťaž v obľúbenosti.

CELLY

Všetko je súťaž v obľúbenosti. Viem, ako vyzerá smútok, o ktorom hovoríš. Dnes pôjdeš do školy a necháš sa objímať svojimi peknými malými kamoškami. Porozprávaš im, ako ti Lucinda pred piatimi rokmi požičala lak na nechty.

Sestra zrýchli, vzdávaľuje sa od Celly.

CELLY (pokr.)

Nikto ťa nevysmeje. Pekné malé kamošky sa okolo teba zhrknu, aby sa dostali bližšie k rane.

Sestra zahne za roh, teraz už skoro beží. Celly za ňou volá.

CELLY

(hlasnejšie)

**Napriek všetkému sa usmeješ. Učítelia ti od-
pustia domáce úlohy. Teraz povedz, že to nie
je súťaž! No tak, sestra. Do toho!**

**Sestra vybehne po schodoch do školy. Celly
zastane a díva sa, ako jej sestra vchádza do
budovy.**

CELLY

(stíšeným hlasom)

Povedz mi o mojom smútku.

Zap mával na strope prilepenú mapu súhvezdí. Lahla som si na postel, pozerala na čierny priestor medzi hviezdami a pripomínala som si, že centimeter na plagáte je v skutočnosti milión kilometrov. Predstavovala som si, ako letím vesmírom s nevyčerpatelnou zásobou falošného kyslíka. Iba tak sa dalo zabudnúť, že existencia na zemi je ohraničená a povrchná. Na to teraz myslím a súčasne sa snažím vygumovať dievčatá pred zrkadlom – aký by bol život bez vzduchu a aké by to bolo v bezvzduší bez ľudí. Tiché.

„Počula som, že Zap šiel domov. Nič nepovedal, po prvej hodine sa schytil a odišiel.“

„Musí byť úplne zničený.“

Spláchnem, aby som na seba upozornila. Vôbec to nezaberá. Ďalej trkocú, ich hlasy znejú ako kohútie kikiríkanie, budia ma zo zombického spánku. Sústredím sa na rozstrapkané šnúrky v mojich tučných čiernych topánkach, kým sa neotvorí dvere – z preplnenej chodby prenikne dovnútra šepot. Dvere sa zavru. Ticho ako v jaskyni.

Zap ten plagát miloval. Najradšej mal súhvezdie Váh, lebo vyzerá ako šarkan, pripomínal mu detstvo v Paríži. Pamätal si Seinu, aspoň

to tvrdil – v lete si púšťal na nábreží červeno-modrého károvaného šarkana. Pred rokmi mi daroval lastúru z pláže na Francúzskej riviére, kde bol na prázdninách. *Raz tam pôjdeme spolu*, sľuboval. *Uvidíš, aký je svet veľký*. Lastúra je zvlnená, běžová, má tvar ucha. Dost dlho som ju mala pod vankúšom.

V skutočnosti sa nevolá Zap, samozrejme, ale Edouard – vyslovuje sa to s dôrazom na druhej slabike. Jeho rodičia sú Francúzi – obidvaja prišli do Ameriky, keď mali osemnásť rokov. Zoznámili sa vo francúzskom spolku na Yale a odvtedy sa milujú – naozaj milujú. Pán Arnaud cestou z práce kupuje pani Arnaudovej kvety a niekedy sa na verejnosti držia za ruky. Zapova mama je ako lesná víla, drobná a zelenooká.

Nikto nedokáže správne vysloviť Edouard – od štvrtej triedy ho všetci volajú Zap, lebo raz prišiel do školy v obrovskom kostýme blesku, ktorý si vyrobil z kartónového obalu od chladničky. Bolo to týždeň po bleskovej povodni v roku 1998, ktorá zabila troch ľudí v susednom meste Longmont. Blesk vymaloval žltou farbou a zavesil na traky. Chodil v ňom celý deň, vykrikoval *zap, zap, zap, prásk, prásk, prásk* a rozdával velikánske cukriky. Vravel, že je prírodný živel, ale taký, čo nosí radosť, nie skazu. Podľa mňa to bolo úžasné. Všetci si to mysleli. Po škole sme spolu šli na lúku za naším domom a pozerali sme sa na mraky, čo sa valili k horám.

Pani Arnaudová nám vtedy v lete priniesla termosky s horúcou čokoládou a pán Arnaud veci na kempovanie – rozložili sme si na lúke spacáky, aby sme mohli pozorovať roje meteorov. Aj cez nylon sme cítili pichľavú trávu. Bolo zamračené, meteory sme nevideli, ale nám to neprekážalo. Spacáky voňali pracím práškom a vianočnými sviečkami ako dom Arnaudovcov. Ležali sme na chrbte a Zap odriekaval všelijaké zbytočné fakty o vesmíre ako: vedela si, že z tohto pooondiatego miesta na Zemi môžeme vidieť iba päťdesiatdeväť percent povrchu Mesiaca?

Keď myslím na Zapa, je mi zle. Skloním sa nad toaletnú misu a vydávam zvuky, ako keby som vracala. Znie to silene. Ktosi otvorí dvere, počuje ma a hneď odíde. Nič zo mňa nejde.

Pri umývadle rozmýšľam, či si opláchnuť tvár vodou, ale mám na sebe priveľa mejkapu. Čierna maskara by sa mi rozmazala – ešte by si pomysleli, že som plakala, a ja dnes nesmiem plakať. Mám dosť hrubú očnú linku, takú, čo mama neznáša.

Zvyčajne sa vyhýbam zrkadlám. No dnes dúfam, že mi pohľad na vlastné telo pomôže nájsť si miesto v novom vesmíre. Ruky mám stále ako z tvarohu. Pleť chorobne bielu. Všade vyrážky, napriek maminým liekom na predpis a pravidelným návštevám u kožného. *Nechytaj si ich*, upozorňuje ma mama. Lenže mne sa páči olupovať si kožu, rada odhaľujem červenú lesklú časť pod ňou.

RUSS

Prečo ste sa stali policajtom?

Stalo sa to, keď bol dieťa, odpovie Russ. Neuveriteľný násilný čin. Odmieta prezradiť podrobnosti. Ľudia chápavo prikyvujú, ale Russa neuspokojuje ich úžas, úcta ani nevyhnutný náznak súcitu.

Russ sa totiž stal policajtom, lebo si nemohol dovoliť študovať na vysokej a dozvedel sa o výhodách nosenia zbrane.

Russ prijme hovor o 5.41.

Haló? ohlási sa.

Zuby má potiahnuté povlakom spánku.

Russ, povie poručík, v slúchadle to zapraská, máme telo.

Russ zdvihne z dlážky včerajšie boxerky. Natiahne si ich. Zvyčajne sa cestou do kúpeľne prekotúľa cez Ines – dožičí si tri sekundy dôverne známeho tepla, horúcej slanej kože pod obnosenou bavlnenou nočnou košelou. Ines to vždy prespí, a tak Russ strávi chvíľu sebanenávisť, kým sa v sprche namydľí.

Dnes sa vykotúla z postele na svojej strane.

Máme telo. Russ tie slová ešte nikdy nepočul. Nuž – okrem kriminálnych seriálov v telke. A trilerov. Samozrejme, počul ich v hlave počas štúdia na policajnej akadémii aj počas výcviku pred nástupom do broomsvillskej polície. Keď tá práca ešte niečo sľubovala, kým nezistil, že deväťdesiat percent pracovného času strávi sledovaním áut, čo prekročili rýchlosť o desať kilometrov za hodinu.

O 5.54 už Russ sedí v hliadkovom aute so zapnutou vysielaczkou. Ešte je noc. Ruky má stuhnuté, kožený poťah na volante je ako ľad.

Russ si prejde jazykom po zuboch. Hneď to oľutuje. Povlak, jeho mama to slovo používala ako nadávku, kútiky úst mala znechutene spustené. Zabudol si vyčistiť zuby.

6.03. Russ príde na miesto činu posledný.

Telo sa nachádza pri základnej škole. Všetkých päť hliadkových áut parkuje uprostred ulice, akoby ich tam odniesla apokalyptická povodňová vlna; na križovatke blikajú červené svetlá hasičského auta a sanitky. Russ zaparkuje na rohu, pneumatiky vrzdia na snehu. Vrstva nového mokrého zakryla betón.

Fletcher, povie ktosi, keď sa priblíži. Russovi trvalo celé mesiace, kým si zvykol na ten spôsob oslovenia. Fletcher bol jeho otec. Ani po roku v službe nereagoval. Fletcher! zavolali naňho, a on ďalej písal hlásenie, ako keby ho nikto nepotreboval.

Okolo kolotoča na ihrisku sa zhýkol celý tím. Šúchajú si oči, ešte sa neprebrali po rannom telefonáte: seržant Capelli, poručík Gonzales, detektív Williams a piati hliadkujúci policajti. Stoja v kruhu uprostred čierneho rána, zozadu ich osvetľuje sivý opar nad obzorom, kde časom vyjde slnko.

Detektív Williams s rukami vo vreckách kývne na Russa a pýta sa, prečo mu to trvalo tak dlho, toto musí vidieť – je to dosť zlé, takto ju našli, chod' sa pozrieť.

Telo patrí dievčaťu. Má pätnásť, najviac šesťnásť rokov. Pokrýva ho tenučká vrstva čerstvého snehu, koža vo svetle reflektorov nadobudla žltý odtieň. Zmrznutý koláč krvi a snehu na jednej strane hlavy (podľa zvyšných nedotknutých vlasov bola blondínka). Má zlomené väzy, krk vykrútený nabok v čudnom uhle. Oči sú zatvorené – asi posmrtné, myslí si Russ, ktosi jej neohrabanými rukami zotrel sneh z čela. Dievča má na sebe fialovú sukňu, čierne ligotavé pančucháče s flitrami.

Neskôr Russ uvidí jej fotografie zaživa, bude na nich vyzeráť ako tínedžerky, ktoré kedysi poznal. Ako dievčatá, na ktoré s kamarátmi mysleli, keď popoludní onanovali a úzkostlivo načúvali, či sa neotvárajú garážové dvere. Detské boky.

Lucinda Hayesová, povie ktosi za jeho chrbtom.

Detektív Williams. Položí Russovi na plece chlpatú ruku a pokračuje: Včera v noci rodina nahlásila, že je nezvestná. Rodičia počuli na dvore šramot, šli sa pozrieť, ale nebola vo svojej posteli. Telo zodpovedá opisu. Potrebujeme, aby si tu zostal s chlapcami a zaistil miesto činu po lekárskej ohliadke. Potom sa prejdite po štvrti. Klopte na dvere, pýtajte sa.

Tvoje prvé telo?

Russ neodpovie. Znova sa pozrie na mŕtvu. Nevyzerá pokojne. Myslí na Ines, ako sa v spánku ustavične prehadzuje. Ines má sedem, možno osem polôh, strieda ich v pravidelných cykloch noc čo noc, akoby sa nevedela rozhodnúť, ktorá je najpohodlnejšia. Zdá sa, že žiadna.

Telo Lucindy Hayesovej Russovi pripomína manželku. Nevie, akú polohu zaujať. Nohy má mierne pokrčené. Nie je spokojná.

Russ začal pracovať na polícii ako dvadsaťjedenročný. Tri roky po maturite preležal doma na gauči, občas cvičil zhyby na koberci a čakal, kedy bude starší. Z času na čas navštevoval prednášky o trestnom

práve na miestnej akadémii vzdelávania; otec si vždy po večeri nalial škótsku a rozprával synovi o svojom výcviku. Seržant vytiahol kazetu so starým odznakom a zbraňou a stále si húdol svoje. Keď otec odišiel do dôchodku, policajné oddelenie mu na rozlúčku prichystalo malé pohostenie, pripili si lacným šampanským.

Nakoniec Russ absolvoval s priemerným prospechom, zložil skúšky zo štátnej služby, písomnú aj ústnu časť, prešiel psychologickým testom aj testom fyzickej zdatnosti. Nasledoval výcvik, dvadsať týždňov so starším a skúsenejším policajtom.

Pridelili ho k Leemu Whitleymu – bledému kostnatému chlapíkovi, o ktorom si ostatní šepkali ako o najslabšom príslušníkovi broomsvillského policajného oddelenia. K mužovi, ktorý dostal celé štyri roky na to, aby dokázal, že v ničom nevyvíka.

Russ si spomienky nepripúšťa príliš často. No keď už spomína, pýta sa sám seba, či vedel – v hĺbke duše – čo sa stane z Leeho Whitleyho.

Stretli sa pred poručíkovou kanceláriou v prvý deň Russovho výcviku. Zamračené popoludnie pred sedemástimi rokmi – 1988. Vlasy sa nosili dlhšie, cigarety neboli také zlé, všetci chodili vo vyblednutých džínsoch a bielych teniskách.

Lee bol kosť a koža. Pri reči uhýbal pohľadom dolu a doľava. Mohutný nos, chodidlá obrátené dovnútra. Oriekovohnedé oči, zreničky ako špendlíkové hlavičky. Keď ho niekto zo žartu plesol po vpadnutom hrudníku, znelo to duto.

Okej, povedal Russ, lebo na viac sa nezmohol.

Okej, odpovedal vtedy Lee.

Russ ho žoviálne potľapkal po chrbte. Lee sa rozkašľal. Krivý, nezbedný úsmev. Lee pokrčil papierový pohár a zvyšky instantnej kávy mu natiekli do rukáva. Russovi sa vtedy páčilo, ako sa ten neduživý chlapík snaží vyzerať ako veľký, kým mu káva tečie po predlaktí.

A tak sa zrodila skvelá nesúrodá dvojica. Obaja si uvedomovali, že ich partnerstvo, hoci trvalo iba pár minút, už nadobúda klzký tvar, kaluž vody na drevenej dlážke, ustavične sa meniaci hmota, ktorú ani jeden z nich nedokáže udržať.

Kto ju našiel? pýta sa Russ jedného z hliadkujúcich policajtov.

Nočný strážnik, odpovie policajt a prostredníkom naňho ukáže. Russ sleduje očami oblúk hánky, hoci vie, koho uvidí.

Jasné. Nočný strážnik.

Ivan stojí s rukou vo vrecku uniformy. V druhej drží cigaretu. Vyfúkne a z mocných pľúc vyjde hustý dym – nikotín, oxid uhličitý. Ivanova cigareta je oranžové svetielko blikajúce na pozadí mora čiernych policajných bünd. Smutný sivý sneh. Russa neprekvapuje Ivanova prítomnosť na ihrisku. Ivan slúži v základnej škole nočné zmeny – Ines poprosila manžela, aby potiahol za nitky; Ivan prežíval ťažké obdobie. A Russ urobil, o čo ho požiadala.

Russ miluje svoju manželku. Tichú Ines. Jej brata však nemá rád. V skutočnosti si úprimne, z celého srdca želá, aby Ivan neexistoval.

Sám s mŕtvolou zdvihne k ústam vysielacčku a prehovorí. Mikrofón je vypnutý. Ste tam? Russ mrmle do kusu plastu a nevie odtrhnúť oči od vlasov dievčata, krv a slama. Počujete ma? Pritisne si vysielacčku na popraskané pery, ale nenapadá mu, čo by mal povedať. Ivan, obrovská hora testosterónu, sa šibalsky usmeje ako maškrtný kocúr, cigaretu s jantárovým ohníkom drží ako kord.

CAMERON

„Špehoval si tú mŕtvu, však?“

Dievča v drapľavom kresle pred riaditeľňou oslovilo Camerona.

„Prosím?“

„Si ten prvák, o ktorom všetci hovoria. Špehoval si ju.“

Hlavou sa opiera o stenu za kreslom, zrudene, zľahka. Cameron si ju všimol už predtým. Býva v ich štvrti a vždy je sama. Oči orámované čiernou linkou, jedno jej zakrývajú mastné havranie vlasy, na tričku má názov kapely, ktorú Cameron nepozná. Tričko je ledabolo odstrihnuté nad pupkom, cez opasok jej prevísa dobrých päť centimetrov holého brucha, aj keď vonku je zima a ona ju musela cítiť. Akné na brade aj na čele.

Dievča zdvihne jedno obočie. Chce urobiť to isté, ale pri každom pokuse sa mu automaticky zdvihne aj druhé, nechce sa strápníť.

„V pohode,“ povedala. „Len som nahlas rozmýšľala. Je mi to jedno.“

„Aha,“ vydá zo seba Cameron.

„Tá mŕtva a ja sme chodili opatrovať to isté dieťa.“

„Lucinda.“

„Hej. To, čo tu robia, je nezákonné. Maloletých nesmú vypočúvať bez súhlasu a prítomnosti rodiča. Myslia si, že keď pri tom nie sú žiadni policajti, môžu sa tváriť, že ide o krízové poradenstvo, čo je, pochopteľne, somarina. Aj tak nás priviedli policajti. Zastrážovacia taktika, aspoň podľa mňa.“

Prikývla, spokojná s vlastnou vzburou. Má dokonale okrúhle oči. Cameron miloval Lucindine trochu zošíkmené oči, no tieto sú ich presný opak, pripomínajú sklené guľôčky.

„Som Jade,“ predstavila sa. „Podľa toho kameňa, jadeitu. Chodím do tretieho ročníka.“

„Pekné meno.“

„Dopadla som dosť dobre.“ Pokrčila plecami. „Moja sestra sa volá Amethyst. A ty si Cameron Whitley, prvák. Bývaš kúsok od Lucindy. Všetci si robili starosti o tvoje duševné zdravie, lebo tvoj otec bol policajt, čo...“

„Prestaň, prosím!“ preruší ju Cameron.

„Nestalo sa to už dávno?“

Cameron ľutuje, že nevie lepšie konverzovať. Nerád sa rozpráva s ľuďmi, nikdy nevie, čo povedať. Aj keď mu kladú úplne jednoduché otázky, vždy ho zaskočí množstvo možných odpovedí – ktorá by bola najlepšia alebo najvhodnejšia, ktorá by v tom druhom nevyvolala rozpaky.

Mohol by sa spýtať, prečo sa Jade obliekla práve takto. Mohol by sa spýtať, na čo myslí, keď sa ráno prebudí – alebo prečo jej rodičia dali meno Jade, lebo je jedinečné a jemu sa veľmi páči, tiež by raz chcel zaujímavé mená pre svoje deti. Mohol by sa spýtať na Jadin obľúbený predmet, ale to mu pripadá hlúpe a otrepané. Mohol by sa spýtať, či bola niekedy zalúbená, no uvedomuje si, že to je priveľmi osobná vec.

„Bolelo to?“ spýtal sa nakoniec, lebo Jade naňho upierala tvrdý pohľad plný očakávania. Ukázal na strieborný krúžok v jej spodnej pere.

„Hej, trochu.“

„Jaj.“

„Chceš vidieť moje tetovanie?“

„Jasně.“

Jade vytrčila ľavé zápästie. Biela koža, čierny drak s rozťahnutými krídlami. Obrys sa vlnil, tancoval nad modrými žilami.

„To je ozajstné tetovanie?“ spýtal sa Cameron.

„Normálne by som odpovedala áno, väčšine ľudí tvrdím, že je. No keď sa na mňa pozeráš s takou vážnou tvárou, nie, nie je pravé. Každé ráno si ho kreslím nanovo.“

Cameron sa nevedel rozhodnúť, či to bola najkrajšia alebo najhoršia vec, akú mu niekto povedal.

„Takže,“ povedala. „Špehoval si tú mŕtvolu?“

„Lucindu.“

„Vieš čo, fakt je mi to jedno.“

Cameronovi sa nepáči slovo „špehovať“. Pre svoj vzťah s Lucindou mal iné slová, lenže tým by nikto nerozumel. Slová ako *živý*, *zúfalý*, *iskrivý*, *boľavý*...

Vtom sa otvorili dvere riaditeľne, vyšla z nich žena s ulízanými vlasmi.

„Jade!“ zvolala. „Sme pripravení.“

Jade zagúľala očami na Camerona, akoby ich spájal tajný vtíp. Keď vstane, Cameron zacíti závan hroznového šampónu a napadne mu, že aj on mal zagúľať očami, ale Jade už odchádza. Nepredpokladá, že sa obzrie.

Cameron sa začal hrať na Noci sôch, keď mal dvanásť rokov. Cez letné prázdniny po šiestej triede totiž zistil, že z okna svojej izby môže vytlačiť sieťku proti hmyzu. Zoskočiť dolu nebolo až také ťažké, stačilo v správnej chvíli pokrčiť kolená.

Hra na Noci sôch sa začala s Hansenovcami, čo bývali vedľa nich. Cameron celé hodiny stával na chodníku pred ich domom, sledoval, ako jedia jedlo zohriate v mikrovlnke a hádajú sa. Pani Hansenová mala vo vlasoch natáčky ako postava zo sitkomu z 50. rokov, pán Hansen chodil doma iba v trenírkach a koža mu ovisala spôsobom, ktorý by isto ocenil Michelangelo. Bolo mu vidieť kosti. Keďže nechávali

zapálené všetky svetlá, nedalo sa nepozerať. Ludské oko prirodzene reaguje na svetlo – Cameron si prečítal všetko o sietnici v *Atlase ľudskej anatómie*.

V to prvé leto Cameron pomaly vykročil po Pine Ridge Drive. Ak bude nehybne stáť, nikto ho nezbadá. Cameron si všímal maličkosti: pani Hansenová nútila pána Hansena držať prísnu diétu, ale on mal v hrnci na pomalé varenie pri chladničke schované čokoládové tyčinky.

V dome vedľa Hansenovcov bývali Thorntonovci, Cameron raz videl, ako sexuovali na kuchynskom stole, keď bábätko zaspalo. Sprvu to vyzeralo dosť násilne a divoko, ako keď sa bijú psy, potom to bolo iné, rytmickejšie – ako hojdajúca sa loď. Nakoniec pán Thornton zostal ležať na manželke a pomaly ju bozkával na čelo. Niekedy bývala pani Thorntonová dlho hore, chodila po obývačke a natriasala bábätko, zatiaľ čo jej manžel vzal ich krivajúceho psíka na prechádzku o desiatej; Cameron sa musel vrátiť domov, nezniesol prítomnosť ďalšieho človeka na ulici.

Zatiaľ čo čakal, kým ho zavolajú, vytiahol z vrečka svoju obľúbenú plastickú gumu a modeloval z nej všelijaké tvary. Dal mu ju pán O., keď sa Cameron potreboval rozmotáť, čo bolo dosť často. Pokúsil sa na kolene vytvoriť dokonalý štvorec.

Cameron začal pozorovať Lucindu asi v tom čase, keď pán O. začal učiť figurálnu kresbu. Odrazu videl namiesto lícných kostí hory, namiesto mihalníc pavúčie nohy a prenášal ich do rôznych odtieňov čiernej, bielej a sivej. Páčilo sa mu, ako sa Lucindina tvár skrúcala a vlnila.

Keď pozoroval Lucindu, hral sa na Noc sôch. Rád si predstavoval seba ako jednu z Michelangelových postáv, zvečnených na papieri v jednej jedinej polohe. No v istej chvíli začul tlkot vlastného srdca alebo nevyhnutný výdych. Jedna či druhá istota potom narušila ticho a on bol nútený uvedomiť si, že bez ohľadu na to, ako nehybne stojí, v skutočnosti existuje.

Nikdy nevedel, koľko času prešlo, ale práve v tom bola krása hry na sochu, že na tom nezáležalo.

Jedenásteho februára 2004, takmer presne pred rokom, Lucindin otec otvoril zasúvacie zadné dvere. *Viem, že si tam!* zaburácal jeho hlas nad prázdny trávnikom. *Viem, že nechceš nikomu ublížiť, ale musíš odísť. Ak sa vrátiš, zavolám políciu.* Cameron vtedy utekal domov na druhý koniec Pine Ridge Drive a zaliezol pod prikrývku s otcovým *Atlasom ľudskej anatómie*. Naučil sa naspamäť všetko o fungovaní obličiek, lebo si predstavoval, že kdesi v blízkosti obličiek telo skladuje ten prázdny pocit, pocit viny.

Dúfal, že sa ho policajti nespýtajú na tú noc na Lucindinom dvore. Nevedel klamať a nemohol povedať pravdu – fascinujú ho ľudia, keď si myslia, že sa nikto nepozera. Nemohol im povedať, aký úprimný je život videný cez okná, že sa za to nenávidí, ale nedokáže prestať. A ani nechce.

Broomsville s nízkymi pastelovými domami a otvorenými priestranstvami v človeku vyvolával ten pocit. Nikoho neprekvapilo, že sa umiestnil piaty v súťaži CNN o *Desať najprívetivejších miest na vychovávanie detí*. Broomsville bol vlastne jedna veľká slepá ulica so štvorcami trávy zhnednutej od večného coloradského sucha. Nebolo to malebné mesto s bielymi latkovými plotmi, ale Broomsville sa pýšil dobrými štátnymi školami s mimoškolskými aktivitami, do ktorých sa mohol zapojiť každý, kto nemal peniaze. Priemerná rodina bývala ako Cameron v bežovom poschodovom domčeku s tromi spálňami a oknami s výhľadom na pohorie Front Range, súčasť Skalnatých vrchov. Ľudia sa vozili na terénnych autách, pikapoch, Subaru Outback alebo Chevroletoch TrailBlazer s nálepkami, čo kričali: BUSH CHE-NEY 2004!

A nad tým všetkým bdeli hory. Stále v strehu.

V Colorade bol taký ostrý vzduch, že od neho štípalo v nose. Ma-mina kamarátka z vysokej raz prišla na návštevu z Floridy a hneď prvý deň odpadla – výšková choroba. Museli zavolať sanitku. Záchranári jej vopchali do nosa plastové hadičky, aby sa jej ľahšie dýchalo. Vy-zliekli jej blúzku aj podprsenku, lebo sa potrebovali dostať k pľúcam, a prsia sa jej zošuchli na dlážku obývačky. Cameron sa vtedy snažil nezízať.

O deň-dva bola v poriadku, chodili na krátke výlety do nízkych zvlnených kopcov pod Skalnatými vrchmi. Colorado malo v lete zvláštnu vôňu, akoby sa ihličie spamätávalo z drsnej zimy a horúceho červeného prachu zo strmých horských úbočí.

Pine Ridge Point bolo vidieť aj od Stromu, aj preto si Cameron vy-bral práve tú osiku. Mohol sa oprieť o jej hladký biely kmeň a pozerat sa na Pine Ridge Point, kam ho otec prvýkrát zobral ako šesťročného.

Slnko práve zapadalo. Bolo veľa prírodných javov, ktoré prešli bez povšimnutia (vločky bozkávajúce parapet, nechty zaryté do kôry mandarínky), ale Cameron chápal, prečo ľudia robia takú vedu zo západu slnka. Pri západe slnka na Pine Ridge Point sa Cameron cítil uväznený sám v sebe ako v klietke.

Útes Pine Ridge Point sa vypínal nad vodnou nádržou v dokona-lom pravom uhle. Voda v nádrži sa nehýbala. Čakala pokojne a odo-vzdane ako kaluž krvi vytekajúca z rany.

Na druhej strane útesu – odvrátenej od vody – ležalo mesto Brooms-ville, malé úhľadné domčeky s trávnikmi a postrekovačmi, také odliš-né od chaotických hôr. Cameron odtiaľ videl ich ulicu, miniatúrnu Pine Ridge Drive, aj všetko ostatné, zvažujúce sa k tejto plošine. Pri pohľade z útesu vyzeral Broomsville ako kartónové mesto s papiero-vými ľuďmi. Cameron ich mohol presúvať, ako sa mu zachcelo.

Často sníval o tom, že privedie Lucindu na Pine Ridge Point.

Cítiš to? povedal by. *Ako keby sme nič nevážili.*

„Ahoj, Cameron.“

Sociálna pracovníčka mala uhladené vlasy zviazané do mokrého uzla. Oči ako tunely. Tvrdý úsmev.

„Dobry.“

„Volám sa Janine. Pamätáš si ma?“ Sedela s notebookom na kolenách, nohy v drevákoch prekrížené.

„Hej.“

„Toto je dobrovoľné, školou riadené interview, jasné? Len sa zaujímate o študentov. Môžeš odísť, kedy chceš. Ak sa budeš cítiť nepríjemne, nemusíš odpovedať. Rozumieš tomu a súhlasíš, aby sme pokračovali?“

Cameron raz doma listoval v kuchárskej knihe a našiel v nej zastrčenú báseň. Od lorda Byrona. Mama to občas robievala – nechávala úryvky básní na nečakaných miestach. Cameron si odniesol Byronove verše do izby a prilepil ich zvnútra na dvere skrine. Mama ich prepísala do poznámkového bloku svojím škrabopisom, perom, čo púšťalo atrament.

„Áno.“

„Dobre. Skús mi teraz porozprávať, aký si mal vzťah s Lucindou Hayesovou.“

*(Kráča si v kráse, ako tmou
kráča noc medzi hviezdami;)*

„Cameron?“

*(zo svetla i tmy idú s ňou
tie najnežnejšie významy;)*

„To nič. Začneme ľahšou otázkou,“ povedala Janine. „Kde si bol včera, pätnásteho februára, v noci?“

„Doma,“ odpovedal Cameron.

„Bol niekto s tebou?“

„Moja mama.“

Popravde, Cameron si pätnásty február vôbec nepamätal. Včerajšiu noc. Odpovede *doma, moja mama*, sa mu zdali jednoduché a uveriteľné. Tá noc sa stratila – nenápadne skĺzla do všetkých noci sôch v jeho zbierke. Desilo ho, že takto stratil čas, ale nebolo to preňho nič nové. Keby si Cameron mohol dať vytetovať na telo všetky chvíle svojho života, urobil by to, len aby dokázal, že naozaj boli.

„Cameron.“ Janine sa odmlčala, prísna vo svojom roláku. Želal si, aby prestala vyslovovať jeho meno takým tónom. Naklonila sa ponad riaditeľov stôl, Cameron zacítil z jej dychu kávu. „Ako by si opísal svoj vzťah s Lucindou Hayesovou?“

*(No ďalší tieň či lúč by zas
mohol ten pôvab oslabiť;)*

Cameron sa často bál, že tlkotu jeho srdca nebude stačiť malý priestor, ktorý zaberá. Mama hovorievala, že má priveľké srdce – myslela to ako kompliment, lenže Cameron si začal predstavovať, že sa mu zväčší srdce a upchá dýchacie cesty. Aj teraz cítil, ako rastie, scvrkáva sa, rastie a scvrkáva sa. Raz ho to určite zabije.

„Cameron?“

Chcel im povedať, ako Lucinda vyzerala v to ráno. Slnkom zaliata tvár, vo vnútorných kútikoch očí usadené karpiny, dlhé blond vlasy sa jej vzadu lepili na hlavu. Opálené nohy v károvaných bavlnených pyžamových nohaviciach vyklzli spod fialovej prikrývky. Chcel im povedať o líci pokrčenom od vankúša, o riekach na mape prázdneho štátu.

*(keď sa jej vlní čierny vlas
a či v tvári zažne svit,)*

„Nereaguje.“ Janine sa obrátila k riaditeľovi. „Musíme sa porozprávať s rodičom. Môžeme Camerona predvolať na dobrovoľný výsluch, ak získame súhlas rodiča.“

Vtom Cameron v jedinom zdrvivujúcom okamihu pochopil, prečo ho vytiahli z triedy a prečo mu kladú toľko otázok – myslia si, že zabil Lucindu Hayesovú.

Zbehlo sa to veľmi rýchlo.

Cameron vstal, prevrátil pri tom plastovú stoličku, otvoril dvere, možno aj plakal, nebol si istý, ale líca mal horúce a páčila ho koža; bol pomotaný, hrozne pomotaný.

Na sekretárkinom stole pred riaditeľňou ležal spis. Obďaleč stáli policajti v polkruhu a zhovárali sa drsnými hlasmi. Cameron vedel, čo obsahuje ten spis – koniec koncov, jeho otec bol policajt. Videl veľa podobných spisov. Otec nad nimi sedával v pracovni, pil whisky z hrnčeka, hrbil sa a často žmurkal začervenanými očami.

V tom spise bola Lucinda Hayesová.

„Nie,“ ozval sa riaditeľ za Cameronovým chrbtom. „Nerob to..“

Ležala hrozne vykrútená na kolotoči na ihrisku pred základnou školou. Ktosi jej ublížil, ktosi jej veľmi ublížil, lebo hlavu mala obrátenú nabok a jej profil na pozadí zasneženého červeného kovu bol dobitý, znetvorený. Jednu ruku mala pod hrudníkom, druhá visela cez okraj kolotoča. Mala na sebe svoju obľúbenú fialovú sukňu, v ktorej sa fotila v škole. Ligoťavé pančucháče. A krv – kvapkala jej z lebky rovno na biely sneh.

To nebola Lucinda – iba jej pomliaždená, zdevastovaná verzia, čosi choré, čo nespoznával, fotka z jeho detstva, ktorú si nepamätal.

Všetko pulzovalo. Cameron odpadával, konvergoval. Neodvážil sa odvrátiť zrak, aj keď vedel, že dlho, veľmi dlho neuvidí nič iné. Cítil, ako mu srdce rastie a scvrkáva sa, rastie a scvrkáva sa. Táto verzia Lucindy nebolela, nežiarila – nechápal, ako ju o to niekto mohol pripraviť.

*(akoby vravel sladký hlas,
aký má myseľ skvostný byt.)*

Raz večer, takmer pred rokom, Lucinda stála pred veľkým zrkadlom.

Mala na sebe iba podprsenku a džínsy. Podprsenka bola biela, s drobnou ružovou mašličkou našitou medzi trojuholníkovými košíčkami. Lucinda preniesla váhu z pravého na ľavý bok a zase späť. Pritiahla si ramienka podprsenky, ako najviac to šlo, a stláčala si prsia rukami, aby vyzerali plnšie. Cameron miloval jej holý chrbát obrátený k oknu – jej lopatky, ploché a hladké. Plúca. Človek má tridsaťtri stavcov, ale Cameron narátal na Lucinde iba šesť, zvlnenú vrchovinu, odhalenú, mihotavú.

Toto boli Cameronove najmilšie spomienky, uložil si ich do spisu, ktorý držal v hlave a otváral iba v noci, keď rozmýšľal. Jeho zbierka nocí sôch – stál na trávniku a pozeral sa dovnútra, očarený čírou rozmanitosťou jej podoby.

Lucinda mala na pravom boku materské znamienko v tvare labute, červené ako paprika, čo ležala na pulte tak dlho, až sa pokazila.

JADE

Moja obľúbená pieseň sa volá *Smrť na eskalátore*. Je o dievčati, ktoré spadne na eskalátore a udrie sa hlavou o schod – a potom o každý ďalší schod zo zvlneného kovu.

Keď si sadnem pod zdeformovaný strom na dvore Jeffersonovej strednej v správnom uhle, nikto ma nevidí. Dnes sa sneh začal váhavo topiť, a tak sedím na plastovom podnose. Okrem mňa je vonku iba Danny Hartfeld. Číta *Hobita* v rukaviciach. Danny Hartfeld a ja sa občas ocitneme na rovnakom mieste, ale on ma neznáša, čo je v pohode.

Vytiahnem sendvič s bolonskou salámou, čo mi mama zabalila, a zosilným zvuk v slúchadlách. Už dlho som posadnutá prvým albumom skupiny Crucibles z roku 1986. Je to čistý punkrock, len menej ukričaný. No dnes ma *Smrť na eskalátore* núti myslieť na Lucindino opálené drobné telo visiace z kolotoča. Predstavujem si to takto: lesklými nechťami ryje v prachu, vo vlasoch má zaschnutú krv, pery modré ako ľad...

Strhnem si slúchadlá. Snažím sa dýchať normálne, ale neviem si spomenúť, čo je normálne. K Dannymu Hartfeldovi príde energická blondínka zo študentskej rady prvkov a podá mu papier. Danny prikývne. Podpíše sa.

Teraz mieri ku mne. Zložím si slúchadlá, *Smrť na eskalátore* sa mení na praskanie statickej elektriny. Basy, bicie, všetko je fuč. Stratené vo vzdialenom, vreštiacom bzukote.